

Ron Tolido

Culturele Antropologie 2

Als je eerlijk bent, moet je toegeven dat IT'ers in feite ook maar mensen zijn. Ik ken er die een jeugd hebben gehad en er zijn veel IT'ers die een vrouw, kinderen en hobby's hebben. Dit op zich verrassende inzicht helpt ons om de soms ondoorgroendelijke gedragingen van onze vakgenoten beter uit te leggen aan anderen. Zelf heb ik eerder dit jaar wat antropologisch onderzoek gedaan en na bedachtzame analyses van *.NET-programmeurs* (carnavalsvierders), *Javanen* (dikdoeners) en *Flash-experts* (didgeridoo-bespelelers) is het tijd om nieuwe waarnemingen met de wereld te delen.

Want zeg nou zelf: de diepere drijfveren van bijvoorbeeld **testers** zijn moeilijk in te schatten. Deze groep is gemakkelijk te herkennen, omdat testers zelden of nooit lachen. Bijna alle testers zijn lid van een bridgeclub. Dat zegt genoeg. Bridgers zijn onderling weinig vergevingsgezind. Het kleinste foutje - er wordt bijvoorbeeld een harten aas opgegooid in plaats van een klaver zeven - kan leiden tot hevige woedeaanvallen bij de bridgepartner. Weinig mensen weten dat er regelmatig wordt geknokt tijdens bridgedrives; de organisatie weert maar wat graag kranten en televisie. Onder deze onmenselijke druk moet de tester op maandag weer naar het werk. Niet zo vreemd dus, dat er nors wordt gekeken. Deze groep is nooit tevreden, daar wringt de schoen eigenlijk. Als er fouten zijn gevonden, laat de tester dit op hoge, verbijssterde toon weten aan de timide programmeurs. Als er geen fouten worden gevonden, wordt hij overvallen door een gevoel van nutteloosheid en het niet aangesloten zijn op anderen. De grootste uitdaging voor testers ligt daarmee in het begrijpen van de *context* van hun activiteiten: dat testen een hoger doel dient en dat applicaties straks ook echt *gebruikt* gaan worden door *klanten* die er iets mee willen *doen*. Is die verlichting eenmaal bereikt, dan kan een tester zich nog wel eens ontpoppen tot een amicale, vlot communicerende collega. En er wordt vanzelf minder gehuild tijdens bridgewedstrijden.

Bij het voorgaande wil ik graag een uitzondering maken voor **ethical hackers**. Deze groep staat opgesteld om gaten te vinden in de beveiliging van websites. Met ethical hackers kun je gewoon een biertje drinken maar ze maken zonder uitzondering de indruk elk moment in hysterisch lachen uit te kunnen barsten om nooit meer te stoppen. Doodeng.

Projectleiders lachen ook veel. Maar dan op harde, ruwe toon. Murw gebeukt door de grillen van het leven kunnen ze worden aangetroffen in cafés, waar ze elkaar cynische anekdotes vertellen. Een beetje projectleider is morsig gekleed en bevindt zich in een sigarettenwalm. Vreemd genoeg hebben veel projectleiders een rood aangelopen gezicht (als leek vermoed ik hier een te hoge bloeddruk) of juist extreem valse gelaatstrekken. Verder zijn de handen sterk verveerd. Deze groep lijkt volgaarne bereid te zijn de vuisten te gebruiken om het projectdoel tijdig en volgens afspraak te bereiken. Ik ken een projectleider die ooit de krant van Casablanca haalde door ter plekke een kroeggevecht in minder dan drie seconden af te handelen. Daarna reed hij Parijs/Dakkar verder uit.

Maar ik dwaal af.

Echte projectleiders spugen op zelfs de suggestie van flexibiliteit. Ze bedienen zich van aanpakken die van vader op zoon zijn doorgegeven en die zich al in de Babylonische tijd hebben bewezen. Een projectleider staat geheel open voor de standaardisatie van methoden en technieken. Als het maar *zijn* methoden en technieken betreft. Verder blijkt er in de praktijk maar één manier te bestaan om ontspannen en respectvol met een projectleider te communiceren: door *opdrachtgever* te zijn.

Hoe anders is de analyse overigens van de nieuwe generatie **agile projectleiders**. Groot geworden met methoden als DSDM en RUP is deze groep nauwelijks te onderscheiden van de populatie **halfzachte onderwijzers op een basis-school**. Het is onzeker of agile projectleiders ook echt met projecten bezig zijn. Ze lijken zich vooral onledig te houden met het schrijven van boeken en artikelen over hun hippe aanpak. Veel artikelen gaat dan over hoe je organisaties kunt herkennen die nog niet geschikt zijn voor een agile projectvoering. Ronduit interessant en een verder onderzoek waard. Volgend jaar bijvoorbeeld.

Een dubieuze groep wordt trouwens gevormd door gewezen *agile projectleiders die columns schrijven over agile projectleiders*. Ik denk, ik zeg het zelf maar even.